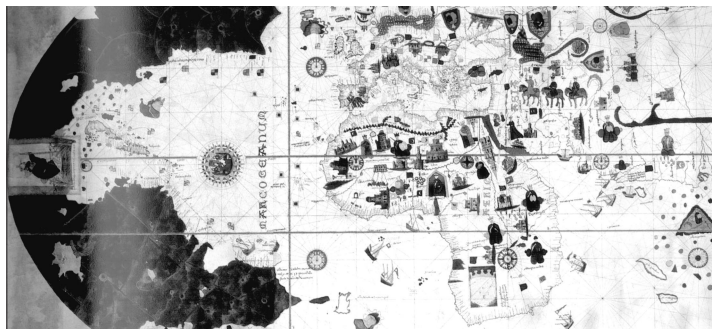
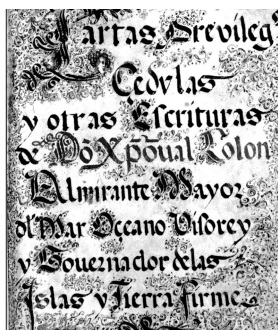

L'Avventura di Colombo

Storia, immagini, mito

Kolumbusz kalandja

Történelem, mítosz és képek

Un nuovo libro dedicato al grande navigatore.

Uomo avveduto ed esperto del mondo, attento all'immagine e alla comunicazione, Colombo è il primo a scegliere le coordinate in cui vuole essere collocato.

Lo fa subito, già nel corso del fatale viaggio e, con qualche fondata ragione, continuerà a farlo, volentieri, caparbiamente e in misura sempre più organizzata e crescente nel corso di tutta la vita.

Ma il suo uso della memoria come arma rappresenta già per lui uno strumento pericoloso.

La sua *Lettera*, edita e diffusa al ritorno del primo viaggio, più ancora che il *Diario*, gli altri suoi scritti e le sue azioni successive, lo propongono fin dall'inizio più che come un eroe da ammirare, come l'elemento di un dibattito destinato a oscillare perennemente tra l'elogio e la celebrazione o la critica e la condanna senza rimedio.

L'importanza del suo gesto, che raccoglie in sé la potenza basica dell'uomo padrone del suo destino, fondatore di un *mondo nuovo*, ma la mescola subito con una mistica lettura di carattere provvidenziale, avvolgendone fin dall'inizio la figura in un alone mitico che ne travolge l'identità, finisce inevitabilmente con modificare il profilo dell'uomo, fissandolo in un'iconografia innestata sugli schemi variabili, capricciosi e certamente artificiosi della dinamica ideologica.

Essa, rinnovandosi continuamente nel tempo, finirà con mettere in gioco non più soltanto la sua identità, ma anche quella del Vecchio e del Nuovo Mondo, rimodulandone continuamente il rapporto in un gioco intrecciato di motivi di collaborazione e di scontro; anche se ciò non altererà più di tanto i contenuti, che l'immaginario di ogni tempo affida a Colombo, facendone comunque il figlio di un'umanità capace di misurarsi con sfide sempre nuove e diverse.

Elővigyázatos, a világról széles tapasztalatokkal rendelkező, a külső megjelenésre és beszédmódra egyaránt kényesen igényes ember volt Kolumbusz, az első azok között, akik szerették volna maguk meghatározni a társadalomban elfoglalt helyük koordinátáit.

Azonnal ilyen mentalitással lát munkához, már fatális utazása idején is, és némileg megalapozott okkal folytatja ezt később, önként, makacsul, egész élete során egyre inkább fokozódó és rendszerezett módon. Kitűnő emlékezőképességét szinte fegyverként használja, mely már-már önvészélyessé is vált számára. Az első utazásáról hazatérve a *Naplónál* is elterjedtebb műve a *Lettera*, valamint más írásai és tettei a kezdetektől fogva nem is annyira a csodálatra méltó hős, mintsem a viták középpontjában álló ember képét adják, aki hol az ünneplés és rajongás, hol pedig a kritika és kegyetlen bírálatok tárgya.

L'Avventura di Colombo

STORIA IMMAGINI MITO

Gabriella Airaldi Elena Parma

fondazione
CARIGE

Infatti il tempo-spazio in cui si muove la figura dell' Ammiraglio è solo suo, e su di esso addirittura si modella una rielaborazione dello spazio, che inventa un altro, e nuovo Occidente, e del tempo, che trova nell'anno della scoperta americana un motivo per combaciare con quella ripartizione.

E ciò perfettamente si rispecchia anche nel dibattito, che da allora in poi viene sviluppandosi soprattutto all'interno dei canoni di quella cultura che, sulla scia del suo gesto, si sono dispersi nel mondo, rimodellandosi continuamente all' interno dell' Europa e fuori di essa.

Chi sia Colombo bisogna dunque riscoprirlo ogni volta, entrando e uscendo continuamente dall'alluvionale produzione culturale che è nata attorno al suo nome e che separa o vincola l'uomo al suo gesto a seconda dei tempi, degli spazi e delle culture.

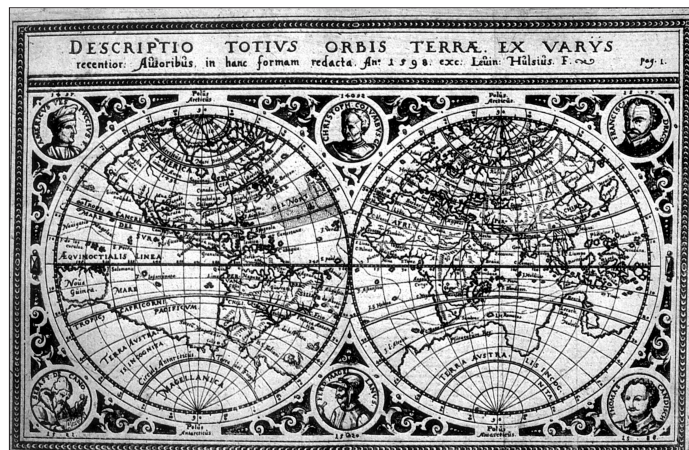
Bisogna tentare di ricostruire almeno qualcuno dei tanti modi, in cui lo scorrere dei secoli ha lavorato sulla memoria, percorrendone i diversi itinerari. Si scoprirà dunque che, pur tra molti ritratti, Colombo resta comunque un uomo senza volto; che i suoi gesti sono letti sovente in maniera contraddittoria e spiazzante; che, tra estimatori e critici, ciò che lo riguarda e che è accaduto con lui e per lui assume connotazioni variabili e dunque sostanzialmente incodificabili.

Giunte alla fine della nostra ricerca siamo tuttavia convinte di avere almeno capito una cosa: che, quando la storia diventa mito, ritrovarne i fili è quasi impossibile; che essi ci sfuggono continuamente e che perciò l'avventura di Colombo affida ad ognuno di noi il compito di ripensarlo.

Gabriella Airaldi, Elena Parma

L'avventura di Colombo: storia, immagini, mito is a new book dedicated to the great navigator, edited by the Carige Foundation. Master of his own destiny, founder of a "new world", the figure of Christopher Columbus has in the past been wrapped in a mythical aura that distorts his identity. Through a careful and critical study of an exhaustive bibliography, the authors of the text, Gabriella Airaldi and Elena Parma, try to rediscover the true personality of the Admiral.

Emberi viselkedése nagy jelentőséggel bír. Hozzáállása magában foglalja egy olyan ember magabiztosságát, aki ura saját sorsának, tudatában van annak, hogy ő egy „új világ” teremtetője, ugyanakkor ez a magabiztosság furcsa módon kezdettől fogva keveredik benne a gondviselés szerepének egyfajta misztikus olvasatával. A felsőbb gondviselésnek tulajdonítja azt, hogy lényét valami misztikus aura veszi körül és ez elkerülhetetlen hatással van egyéniségére, sőt az emberi jellemet is képes befolyásolni, megváltoztatni. A róla így kialakult kép pedig óhatatlanul változatos lesz, szeszélyesen sematikus, nyilvánvalóan mesterkélt és ideológiailag befolyásolt.

Az idő előrehaladtával mindig képes megújulni, de ez oda vezet, hogy egy idő után már nem csak a saját, de az Ő- és az Új világ önzonosságának megtartását teszi kockára, hiszen folytonosan és változva kapcsolatait hol az együttműködés, hol a szembenállás jellemzi, szervezi. Ez ugyan azt a lényegi szerepet, melyet minden idők képzeletvilága Kolumbusznak is tulajdonított nem nagyon érinti. Kolumbusz alakja ugyanis a képzeletben úgy jelenik meg, mint egy olyan emberi világ fia, aki képes reagálni az állandóan változó, új kihívásokra.

Valójában az a tér-idő összefüggés, melyben az admirális mozog csak és kizárólag az övé. Ennek alapján valósággal modellálni lehet a tér fogalmának új megfogalmazását, mely által egy új „Nyugat” születik és a nagy Amerika „felfedezés” évében ezzel összefonódni látszik az időszámítás új felfogása is.

Mindez pedig tökéletesen visszatükröződik abban a vitában, mely azóta is leginkább a Kolumbusz tevékenységét firtató kulturális kánonok világában zajlik, miközben állandóan változó modelleket hozott létre Európában és azon kívül is.

Hogy ki volt valójában Kolumbusz, azt az állandó újralfedezések folyamatában dönthetjük el úgy, hogy időről időre megmártózzunk abban az özönvíz-mennyiségű kulturális munkában, mely alakja köré fonódott. A róla így kialakult kép olykor elválik tényleges tevékenységétől, olykor összekapcsolódik azzal, attól függően, hogy ez a kép mely időben, térben és kultúrában keletkezett.

Legalább kísérletet kell tenni arra, hogy rekonstruáljuk azt a sokféleséget, ahogy az évszázadok során az emlékezet – számos utat követve –, feldolgozta a felfedező történetét. Így rá kell jönnünk arra, hogy legyen bár akármilyen változatos a Kolumbuszról kialakult képmás, ő mindenképpen egy arcnélküli ember marad, olyan ember, akinek jelleme gyakran ellentmondásos, kizáró véleményeket indukált. Kritikusainál éppúgy, mint csodálójainál a legkülönbözőbb megközelítéssel találkozunk, de az általuk adott legváltozatosabb jellemzésekkel együtt is alakja megfejthetetlen talány marad.

Mindazonáltal, elérkezvén kutatásaink végéhez, meg vagyunk győződve arról, hogy egy valamit bizonyosan megértettünk: azt, hogy amikor a történelem mítosszá nemesül, annak redlős szálait felgombolyítani már-már lehetetlen vállalkozás. Rendre szem elől tévesztjük e szálakat, következésképpen Kolumbusz nagy kalandja mindannyiunkra a folytonos átértékelés feladatát rója.

Gabriella Airaldi–Elena Parma